

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Sobota, 11 września 1943 roku

Nr. 361

WYDARZENIA ROZWIJAJĄ SIĘ W SZYBKIM TEMPIE

Londyn, 10. IX. Wojska brytyjskie zdobyły wielką włoską bazę morską Taranto, położoną nad zatoką o tej samej nazwie na wschodnim wybrzeżu pld. Włoch. Berlin doniósł wieczorem, że wojska niemieckie pod dowództwem marsz. Kesselringa zajęły Rzym. Badoglio opuścił stolicę. Dowództwo wojsk niemieckich w pñn. Włoszech objął Rommel. Wojska sojusznicze posuwają się z okręgu Neapol w głąb lądu włoskiego, wypierając Niemców. Na południu VIII armia brytyjska posuwa się szybko w kierunku północnym. Pewna ilość wojsk włoskich przyłączyła się do sprzymierzonych. W pñn. i środkowych Włoszech toczą się walki między Niemcami a Włochami. Okręty sojusznicze znajdują się na Adriatyku. Niemcy obawiają się lądowania w Dalmacji. Jednostki morskie sprzymierzonych pojawiły się również na morzu Jońskim w pobliżu zachodnich wybrzeży Albanii

Londyn, 10. IX. W rejonie Neapolu wojska sprzymierzonych odparły 5 silnych przeciwnatarć niemieckich i prą naprzód. Posiłki sojusznicze lądują bez przerwy. Na południu VIII armia naciera w kierunku miasta Pizzo, aby połączyć się z oddziałami, które lądowały w zatoce Eufemia. Wojska brytyjskie i kanadyjskie nie napotykają na większy opór, Niemcy wycofują się szybko ku północy, obawiając się odcięcia przez wojska sojusznicze, które wylądowały w pñn. części Kalabrii. W toku rozległych działań lotniczych zestrzeliło 20 maszyn niemieckich kosztem 7-u samolotów własnych.

Londyn, 10. IX. W pñn. Włoszech doszło do szeregu ciężkich starć między oddziałami niemieckimi i włoskimi. W Brescii Włosi zatrzymali wojska niemieckie, które kierowały się w stronę Mediolanu. Miasto to, jak również Wenecja, Turyn i Florencja, znajduje się w rękach włoskich. Ludność włoska wspomaga oddziały walczące przeciwko Niemcom. Dokończono wielu nowych aktów sabotaży. W pobliżu Brenneru wysadzono w powietrze tunel. Wszystkie połączenia telegraficzne i telefoniczne Włoch z Niemcami zostały przerwane.

Londyn, 10. IX. Wieczorem nadeszły wiadomości, że na lotniskach włoskich lądują wielkie ilości samolotów sojuszniczych. Samoloty niemieckie ostrzeliwały okręty włoskie, które wypływały ze Spezii, kierując się na Sycylię oraz włoskie jednostki morskie, które opuściły porty greckie. Marynarze włoscy odpowiedzieli zaatakowaniem statków niemieckich.

Londyn, 10. IX. W Jugosławii doszło do walki między wojskami niemieckimi a włoskimi w Splicie, gdzie Niemcy i quislingowskie oddziały cherwackie rozbroić chciały Włochów. Również w Albanii trwają walki między Niemcami a Włochami, część oddziałów włoskich wycofała się do Jugosławii. W Grecji oddziały włoskie maszerują ku wybrze-

zu. W Rumunii oddziały włoskie zostały rozbrojone przez Rumunów. W Bułgarii nastroje są wielce podniecone. Filow ustanowił niekonstytucyjną regencję, w skład której wszedł on sam, ks. Cyryl i minister wojny. Ankara podaje że samoloty sprzymierzonych zrzucały na Bułgarię ulotki, w których wzywa się do bezwarunkowej kapitulacji. W górnej Sabaudii pozostałe oddziały włoskie, które nie przeszły do Szwajcarii, przyłączyły się do partyzantów francuskich i walczą z Niemcami. Straże niemieckie obsadziły granicę szwajcarsko-francuską, która została całkowicie zamknięta. W Szwajcarii ogłoszono dziś mobilizację, obejmującą kilka roczników. Mobilizacja ta doprowadziła załogi nadgraniczne do pełnych stanów.

Londyn, 10. IX. Dowódca wojsk sprzymierzonych na Środkowym Wschodzie gen. Wilson oświadczył, że Niemcy będą się niewątpliwie starali utrzymać na Bałkanach, dostawa zaopatrzenia jednak będzie dla nich coraz trudniejsza. Usunięcie się około 20 dywizyj włoskich ułatwi w dużym stopniu sytuację jugosłowiańskich i greckich oddziałów bojowych. Król grecki powiedział: Nie okażemy Włochom nienawiści, lecz raczej pożałowanie. Patriotci greccy, kryjący się w górach walczyć będą przeciwko Niemcom i Bułgarom aż do chwili przybycia wyzwolenczej armii sojuszniczej.

Londyn, 10. IX. Berlin nie podał do tychczas ani siedziby, ani też ani jednego nazwiska, członków "narodowo-faszystowskiego rządu włoskiego". Radio, stacja Zeesen podała dziś po południu że "są nadzieje na uratowanie Mussoliniego i postawienie go na czele rządu". Podawane uprzednio wiadomości, jakoby Mussolini znajdował się w Afryce Pñn. nie odpowiadają prawdzie.

Bejrut, 10. IX. Według niepotwierdzonych wiadomości rząd Badoglio wypowiedział wojnę Niemcom. Po kapitulacji Włoch Badoglio wystosował do Hitlera telegram, w którym stwierdził, że

obrona Włoch została przełamana, przymysł zniszczony, linie komunikacyjne przecięte. Sprzymierzeni lądowali tam gdzie chcieli, dysponując wciąż napływającymi siłami, przeciw którym opór był bezcelowy. Dla uniknięcia kompletnej ruiny kraju zawarcie pokoju było koniecznością. Depeszę swą Badoglio zakończył słowami: Nie można żądać walki od narodu, który widzi, że nie ma żadnej nadziei nie tylko zwycięstwa, ale i obrony.

HITLER PRZEMÓWIA

Londyn, 10. IX. Hitler przerwał swe długotrwałe milczenie i wygłosił dziś wieczorem przemówienie radiowe, mające na celu usmierzanie niepokoju, jaki zapanował w Niemczech na skutek kapitulacji Włoch. Hitler nie wspomniął ani jednym słowem o froncie wschodnim. Mowa poświęcona była głównie obronie i uzasadnieniu niepowodzeń wysiłków niemieckich w kierunku utrzymania reżimu faszystowskiego we Włoszech. Hitler stwierdził, że te same elementy, które dziś doprowadziły do kapitulacji Włoch - w roku 1939 powstrzymały Mussoliniego od przystąpienia do wojny. W dalszym ciągu swego przemówienia Hitler wyznał, że Mussolini w ostatnim okresie zajęty był zwalczaniem ruchu antyfaszystowskiego we Włoszech. W zakończeniu swego przemówienia Hitler powiedział: Bohaterski opór lepszy jest zawsze niż poddanie się. Okoliczności taktyczne mogą nas zmusić do ustąpienia nieco na tym, czy innym, froncie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 11. IX. Naczelny Wódz gen. Sosnkowski wystosował depeszę gratulacyjną do szefa sztabu imperialnego sir Allan Brooke z okazji kapitulacji Włoch.

Londyn, 11. IX. Obie strony, walczące we Włoszech, dokonały szeregu szybkich posunięć. Zajęcie przez sprzymierzonych drugiej pod względem znaczenia strategicznego włoskiej bazy morskiej Taranto oraz postępy wojsk sojuszników w rejonie Neapolu i Kalabrii - zmusiły Niemców do przeciwdziałania. Wojska niemieckie rozpoczęły atak na Rzym i zajęły okolice stolicy. Podana przez Berlin wiadomość o zajęciu samego Rzymu nie została dotychczas potwierdzona przez inne źródła. Zdementowano również wiadomość niemiecką o abdykacji króla Wiktora Emanuela.

Londyn, 11. IX. Ze źródeł neutralnych zaprzeczają wiadomościom z Berlina, jakoby Niemcy przełamali całkowicie opór włoski w północnej części kraju. Źródła neutralne donoszą, że w północnych Włoszech trwają ciężkie walki między Niemcami a Włochami. Niemcy utrzymu-

MARIUPOL ZAJĘTY

Londyn, 10. IX. Wieczorny komunikat sowiecki doniósł, że Rosjanie zdobyli ważny port nad morzem Azowskim Mariupol. Rosjanie zajęli też na froncie południowym miasto Wołnowacha /60 km na północ od Mariupola/, stację kolejową Czaplino /120 km na zachód od Stalino a 80 km od Dniepru/, oraz Barwienkowo /na północny zachód od Izjum/. Na północnej Ukrainie, po zajęciu Bachmacza, wojska sowieckie rozszerzyły klin wbity między armie niemieckie na froncie środkowym i południowym. Dwie kolumny sowieckie nacierają w kierunku węzłów kolejowych Nieżyn i Priłuki; znajdują się one w odległości około 130 km od Kijowa.

W KILKU SŁOWACH

- Radio berlińskie podało, że spadochroniarze brytyjscy lądowali na terenie Niemiec. Ostrzeżono ludność, że za udzielenie im jakiegokolwiek pomocy grozi kara śmierci.

- W ciągu ostatnich 7-u dni samoloty sprzymierzonych, działające z bazy w W. Brytanii, odbyły blisko 15 tys. lotów bojowych.

- Iran wypowiedział wojnę Niemcom.
- Sabotaż kolejowy w Polsce przybrał takie rozmiary, że Niemcy zwołały w Krakowie nadzwyczajną konferencję dyrektorów okręgów kolejowych dla omówienia sposobów zabezpieczenia ruchu na ważnych liniach, przez które przechodzi zaopatrzenie dla armii niemieckiej w Rosji.

ją, że zajęli Genuę, Spezie i Triest. Na Korsykę przybyły posiłki niemieckie na odsiecz oddziałom, rozbrojonym wczoraj przez Włochów. W czyich rękach znajduje się teraz Korsyka - nie wiadomo. W Jugosławii Niemcy obsadzili stolicę Słowenii Ljubljane i Dubrownik nad Adriatykiem. Linia kolejowa między Splitem a Zagrzebiem została przerwana. Stolica Albanii Tirana znajduje się w rękach włoskich. Niemcy twierdzą, że na północnym wschodnim wybrzeżu Francji rozbroili Włochów i obsadzili linię od Tulona do Mentony.

Londyn, 11. IX. Okręty włoskie współdziałają z marynarką sprzymierzonych w zatoce Genueskiej. W szeregu miast północnych Włoch zastrajkowali robotnicy transportowi i pracownicy elektrowni, aby przyjść z pomocą sprzymierzonym przeciwko Niemcom. W Como przywódca partii socjalistycznej wezwał ludność do całkowitego posłuszeństwa sprzymierzonym i rządowi Badoglio oraz do walki z Niemcami.

Londyn, 11. IX. W Kalabrii VIII armia brytyjska połączyła się z oddziałami desantowymi i zajęła m. Pizzo,